

ק"פ 66111/01/23 - יוספה טמיר-ברק נגד משה הלוי

בית משפט השלום ברחובות

ק"פ 66111-01-23 טמיר-ברק נ' הלוי

בפני	כבוד השופטת זהר דיבון סגל
הקובלת	יוספה טמיר-ברק
נגד	
הנאשם	משה הלוי
החלטה	

בפני בקשת הנאשם להורות על מחיקת הקובלנה בהעדר סמכות מקומית.

1. הקובלנה עוסקת בפרסומים שלכאורה פרסם הנאשם במועדים שונים ובהם חשף מידע אישי אודות הקובלת שהושג לכאורה באופן שאינו חוקי, ובחלקו בהיותו חוסה תחת צו איסור פרסום ובכך פגע הנאשם בפרטיותה של הקובלת והפר את הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות).
2. לטענת הקובלת, קמה לבית המשפט ברחובות סמכות מקומית מכיוון שמדובר בפרסומים שזכו לכתורות ברשתות החברתיות באתרים מוכרים ונצרכו על ידי משתמשים רבים ברשת האינטרנט, לרבות כאלו שמקום מושבם בעיר רחובות.
3. מנגד, טען הנאשם כי כתב הקובלנה לוקה בחסר עובדתי ואין בו התייחסות למקום ביצוע העבירה ולכן יש לקבוע את הסמכות המקומית בהתאם למקום מגוריו, דהיינו, הכתובת שפורטה בכתב הקובלנה, העיר עכו המשויכת למחוז חיפה.
4. לאחר שעיינתי בכתב הקובלנה, בכלל כתבי הטענות, וביתר הנספחים שהוגשו לתיק בית המשפט, מצאתי כי טענת הנאשם להעדר סמכות מקומית בדין יסודה. אנמק.
5. כידוע, הקובלנה היא הליך פלילי המנוהל בידי גורם פרטי ומהווה חריג לכלל לפיו המדינה היא הגורם האמון על אכיפת נורמות פליליות והאחראי על העמדתם של עוברי חוק לדין. המחוקק הגדיר רשימה של עבירות בהן יכולה הקובלנה הפלילית לעסוק, אלו מנויות בתוספת השנייה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ) וגם בעבירות מסוימות על פי חוקים אחרים שלא נכללים בתוספת השנייה, כמו חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965. הלכה למעשה, עיקר העבירות המתבררות במסגרת קובלנות פרטיות נוגעות למערכת היחסים בין אדם לרעהו ולרוב נושאות סממנים של סכסוכים אזרחיים ולעיתים במקביל להליכים אזרחיים אחרים.
6. אמנם הקובל אינו כפוף למנגנוני ביקורת ולבקרה בעצם החלטה על הגשת קובלנה, ניסוח הקובלנה

ובחירת סעיפי האישום, אך מדובר בהליך פלילי לכל דבר ועניין. בהתאם לזאת ינוהל הליך הקובלנה בכפוף לדני הראיות כמו גם לסדרי הדין הקבועים בחוק. קביעה זו מעוגנת בהוראת סעיף 70 לחסד"פ הקובעת כדלקמן:

"הוראות חוק זה הנוגעות לכתב אישום יחולו על קובלנה, בשינויים לפי העניין; בכל מקום שמדובר בכתב אישום גם קובלנה במשתמע, ובכל מקום שמדובר בתובע גם קובל במשתמע, גם אם אין כוונה אחרת משתמעת".

7. לפיכך חלות על הקובלנה גם הוראת החוק הנוגעת בסמכותו העניינית והמקומית של בית המשפט. הוראת סעיף 6 לחסד"פ עוסקת בסמכות המקומית קובעת כדלהלן:

"(א) דנים נאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או נמצא מקום מגוריו של הנאשם.

(ב) בעבירות מן המנויות בתוספת הראשונה שנעברו במצרכי מזון ובעבירות לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו שווק או נמכר המצרך מוסמך לדון את הנאשם, ואם הוא היצרן - גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו מתגורר המתלונן.

(ב1) בעבירת חוץ כהגדרתה בסעיף 7 לחוק העונשין, שחלים עליה דיני העונשין של ישראל לפי סעיפים 13 ו- 14 לחוק האמור, אם מקום מגוריו של הנאשם אינו בישראל או אינו ידוע, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה."

8. ובענייננו, כתב הקובלנה מייחס לנאשם מעשים שבוצעו לכאורה על רקע תביעה אזרחית שהגישה הקובלת נגד עוה"ד ויזל בגין עוולה לפי חוק איסור לשון הרע ובמסגרתה העיד הנאשם מטעם הנתבעת עמה נטען כי מקיים קשר חברי ומקצועי. כן נטען בכתב הקובלנה כי הנאשם, איש סייבר ומומחה לאינטרנט, פרסם מידע אישי פרטי אודות הקובלת, בחשבון ה"טוויטר" האישי שלו, באתר בשם "מרק קוסקוס" אותו לכאורה הפעיל באופן פיקטיבי, וכן באתר אינטרנט בשם "עדנה קרנבל". בנוסף, נטען כי הנאשם העביר לידי כתב חדשות ערוץ 14, קובץ אודיו בו נשמעת הקובלת מנהלת שיחה אישית ונוקבת עם אחרת, שיחה שהוקלטה ללא ידיעתה של הקובלת וללא הסכמתה. קובץ זה על פי הנטען פורסם בדף הטוויטר האישי של הכתב ובאתר האינטרנט של ערוץ 14. חלק מהמידע שפורסם כמתואר לעיל, כך נטען בכתב הקובלנה, חוסה תחת צו איסור פרסום והושג לאחר שהנאשם חדר באופן לא חוקי למערכת "נט המשפט".

9. דא עקא, כתב הקובלנה אינו מפרט, גם לא במשתמע, דבר באשר למקום ביצוע העבירות, כולן או מקצתן, דהיינו, מקום יצירת הפרסומים - לא באשר למקום בו החל הביצוע של מעשה הפרסום ולא באשר למקום בו לכאורה הושלם הפרסום.

10. אף בטיעוניה הקובלת כפי שפורטו בתגובתה לטענות הנאשם ובהתייחס למקום ביצוע העבירה, נמסר כי הקובלת "אינה יודעת מהו המוקד ממנו פועל הנאשם, האם ממקום עבודתו, האם בביתה של שותפתו, על חוף הים, בבית הקפה וכיו"ב". הטענה לפיה הפעילות ברשת האינטרנט חולשת על כל המדינה ומתוך כך אפשר לקלוט את הפרסומים שפוגעים לכאורה בפרטיותה, גם בעיר רחובות, אין בה כדי להקנות לבית המשפט כאן, סמכות מקומית.

11. ומכיוון שאי אפשר ללמוד, לא מעיון בכתב הקובלנה וגם לא מטיעוני הקובלנה, מהו "מקום ביצוע העבירה", יש להחיל את הכלל השני הקבוע בסעיף 6(א) לחסד"פ, לפיו הסמכות המקומית תקבע בהתאם למקום מגוריו של הנאשם. דהיינו העיר עכו המשויכת למחוז חיפה.

12. יתרה מזאת, לאחר הגשת הקובלנה וביום 2.2.2023, הגישה הקובלנה לתיק בית המשפט מסמך נושא כותרת "הודעה על הטרדת הקובלנה על ידי הנאשם" בצירוף נספחים. הקובלנה טענה כי הנאשם הפר צו שניתן במסגרת ה"ט (ת"א) 77001-01-23 מיום 1.2.2023, לפיו נאסר עליו להטריד את הקובלנה, בכך שפרסם ביום 2.2.2023 בדף הפייסבוק שלו, החלטה בעניינה. אמנם מבלי להזכיר את שמה, אך באופן המאפשר לשיטתה את זיהויה.

13. עקב מעשה זה, ביום 2.2.2023 הגישה הקובלנה נגד הנאשם תלונה במשטרת ישראל אח"מ חוף - במחוז חיפה, בגין הפרת הוראה חוקית. מבלי להידרש למסד העובדתי העומד ברקע להפרה לכאורית זו, או לטענות באשר לקשר בין ההליך דנן ובין ההליך ההטרדה המאיימת, החורגים מעובדות כתב הקובלנה ובהרבה, יש בתלונה זו ללמדנו, כי גם אליבא הקובלנה, הפרסום של הנאשם בדף הפייסבוק, בוצע לא אחרת ממקום מגוריו, בעיר עכו, תחום שיפוט מחוז חיפה.

14. עוד בהקשר למעורבות גורמי אכיפת החוק, נציין כי פרקליטות מחוז מרכז קיבלה לידה את כתב הקובלנה ומצאה לנכון שלא להיכנס בנעלי הקובלנה ולנהל ההליך נגד הנאשם. החלטה זו נמצאת בתחום סמכויותיה של הפרקליטות ועל פניו היא סבירה. אלא שמטיעוני הצדדים ומהנספחים שהוגשו לתיק בית המשפט עולה לכאורה, כי בעת קבלת ההחלטה, לא נפרשו בפני הפרקליטות הנתונים בכללותם, לרבות האישור בדבר הגשת התלונה במחוז חיפה ביום 2.2.2023.

15. תוצאות הליכי החקירה שנפתחה ביחס לתלונה זו, אינה ידועה. הדעת נותנת כי נעשתה בדיקה אובייקטיבית של העובדות על ידי המשטרה ו/או גורמי התביעה ולכל הפחות היה מצופה שבדיקה מקיפה שכזו תעשה. דברים אלו נכונים בפרט משום שהקובלנה הגישה יותר מתלונה אחת במשטרה במחוז הצפוני בגין מעשים אסורים שביצע לכאורה הנאשם אך אלו לא הבשילו לכדי כתב אישום.

16. לפיכך, נכון וראוי שגם החלטה האם על המדינה לקחת את המושכות לידיה בניהול הקובלנה בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 71 לחסד"פ או קבלת החלטה האם יש להורות על ביטול או עיכוב הקובלנה, או שמא יש לעשות שימוש בסמכויות נוספות הנתונות בידיה, תתקבל על ידי הגורמים המתאימים באותו המחוז בו מתבצעת החקירה משטרתית, כמו גם חקירות קודמות, דהיינו, פרקליטות מחוז חיפה. ומבלי להביע עמדה לגופם של דברים, למותר לציין כי החלטה זו צריכה להתקבל לאחר בחינה של חומר הראיות באופן אובייקטיבי ומקצועי ושקילה קפדנית של כלל הנתונים הצריכים לעניין.

17. האמור מעלה מוביל למסקנה לפיה במקרה דנן, מתקיימות שתי החלופות הקבועות בסעיף 6(א) לחסד"פ, דהיינו, העבירה הלכאורית בוצעה, כולה או מקצתה בעיר עכו והיא גם מקום מגוריו של הנאשם. לפיכך, בית המשפט ברחובות נעדר סמכות לדון בקובלנה.

18. באשר לרציונליים העומדים בבסיס כללי הסמכות המקומית ועל חשיבותם בהבטחת קיומו של הליך הוגן וראוי אין לי אלא להפנות לבש"פ 11637/04 מדינת ישראל נ' זוזיאשווילי, פסקה 7 (9.2.2005) שם נקבעו הדברים הבאים:

"קביעה זו של כללי סמכות מקומית אינה, אפוא, עניין טכני. מבוססת היא על גישה עקרונית השואבת את כוחה מן ההכרח להבטיח קיומו של משפט הוגן לנאשם ולאזן במידת מה את מעמדו אל מול המאשים - המדינה. פתיחת הליך פלילי כנגד אדם היא צעד הרה גורל עבורו. כרוכות בה פגיעות רבות בזכויות יסוד של הפרט - פרטיותו, שמו הטוב. חירותו מועמדת בסיכון. עליו להגן על עצמו. במסגרת זו, קביעת מקום השיפוט במקום מגוריו של הנאשם או במקום ביצוע העבירה היא חשובה להבטחת האינטרסים של הנאשם. יש בה, על פניו, כדי לקדם את נוחות הנאשם בניהול משפטו, בשל הקרבה למקום מגוריו. יש בה כדי להקטין את החשש כי הנאשם יאלץ לנהל את משפטו הרחק ממרכז חייו, וזאת לצד הקשיים הקיימים ממילא בהתגוננות בפני אישום פלילי".

19. טרם סיום. בהחלטה זו, לא נדרשתי לטענת הקובלת לפיה מעשיו של הנאשם עולים לכדי הטעייה בפרסום - בהתאם לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, וגם לא לשאלה האם בגין מעשה מעיין זה אפשר להגיש קובלנה פלילית. הטענה הועלתה רק בכתב התשובה מטעם הקובלת לטענות הנאשם באשר להעדר סמכות מקומית, היא מתבססת על עובדות שאינן מפורטות בכתב הקובלנה, חורגות ממנו ובהרבה, ובמשפט פלילי, כידוע, אין לפרט בפני בית המשפט אודות עבירות לכאוריות שהן לא חלק מכתב הקובלנה וגם לא כאלו שבוצעו לכאורה לאחר הגשת כתב הקובלנה. אבל חשוב מכך, וזה העיקר, סעיף האישום המיוחס לנאשם בכתב הקובלנה הוא בהתאם לחוק הגנת הפרטיות, וזוהי המסגרת היחידה בה יש לבחון את בקשת הנאשם לביטול הקובלנה. חזקה על הקובלת כי שקלה היטב בטרם ניסחה את כתב הקובלנה ובטרם בחרה את סעיף האישום, על השלכותיו הראייתיות והדיוניות גם יחד.

20. הקובלנה מכירה באינטרס האישי של הקובלת בהעמדתו של העבריין לכאורה לדין ומאפשרת במקרים המתאימים גם מיצוי הדין. ואולם, מכיוון שהקובלנה אינה עוברת דרך מסנני פיקוח ובקרה של גורמי התביעה, היא מציבה את הנאשם בהליך זה בעמדה נחותה לעומת נאשם שנגדו הוגש כתב אישום בהליך פלילי רגיל. לנוכח העוצמה הרבה הטמונה בעצם הגשת קובלנה, התיג של הנאשם כמאשם בפלילים ומתוך החשש הקיים לשימוש לרעה בהליך זה להשגת ייתרון בהליכים משפטיים אזרחיים, וחלילה אין לרמז שזהו המקרה כאן, נדרשת הקפדה על החובות החלות על הקובלת באותה מידה בהן חלות על המאשימה במשפט הפלילי, קלה כחמורה.

21. לאור המקובץ, מצאתי לקבל את טענת הנאשם לפיה בית המשפט ברחובות נעדר סמכות מקומית לדון בקובלנה. עם זאת, לא מצאתי מקום להורות על ביטול הקובלנה ואני מורה על העברת הקובלנה לבית המשפט השלום בעכו.

22. התיק יובא בפני כבוד נשיאת מחוז חיפה שתקבע את זהות המותב שידון בקובלנה.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לידי הצדדים.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשפ"ג, 19 פברואר 2023, בהעדר
הצדדים.